

CANCELARIA DE STAT A REPUBLICII MOLDOVA

Nr. 31-14-05-1047

Chișinău

„07” 10 2016

Biroul Permanent al Parlamentului

În temeiul articolului 73 din Constituția Republicii Moldova, se prezintă Parlamentului spre examinare proiectul de lege *pentru modificarea și completarea Legii cetățeniei Republicii Moldova nr.1024 din 2 iunie 2000*, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.1073 din 22 septembrie 2016.

Responsabil de prezentarea în Parlament a proiectului de lege este Ministerul Tehnologiei Informației și Comunicațiilor.

Anexă:

1. Hotărârea Guvernului nr.1073 din 22 septembrie 2016 (în limba română – 1 filă și în limba rusă – 1 filă)
2. Proiectul de lege nominalizat (în limba română – 6 file și în limba rusă – 6 file)
3. Nota informativă (3 file)
4. Raportul de expertiză al Centrului Național Anticorupție (8 file)
5. Avizul Ministerului Justiției (3 file).

Secretar general
al Guvernului

Lilia PALII

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA		
D.D.P. Nr. <u>395</u>		
„ <u>07</u> ”	<u>10</u>	<u>2016</u>
Ora _____		

V. Corcebaș, tel.250330

Casa Guvernului,
MD-2033, Chișinău,
Republica Moldova

Telefon:
+ 373-22-250104

Fax:
+ 373-22-242696

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÎRE nr. 1043

din 22 septembrie 2016
Chișinău

**Cu privire la aprobarea proiectului de lege pentru
modificarea și completarea Legii cetățeniei Republicii
Moldova nr.1024-XIV din 2 iunie 2000**

Guvernul **HOTĂRĂȘTE:**

Se aprobă și se prezintă Parlamentului spre examinare proiectul de lege pentru modificarea și completarea Legii cetățeniei Republicii Moldova nr. 1024-XIV din 2 iunie 2000.

Prim-ministru

PAVEL FILIP

Contrasemnează:

Viceprim-ministru,
ministrul afacerilor externe
și integrării europene

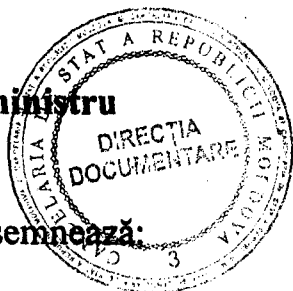
Andrei GALBUR

Ministrul tehnologiei
informației și comunicațiilor

Vasile Botnari

Ministrul justiției

Vladimir Cebotari

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA**LEGE****pentru modificarea și completarea Legii cetățeniei Republicii Moldova
nr.1024-XIV din 2 iunie 2000**

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Art.I. – Legea cetățeniei Republicii Moldova nr.1024-XIV din 2 iunie 2000 (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2005, ediție specială), cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. Pe tot parcursul textului, cuvântul „înfiere” se substituie cu cuvântul „adopte”, cuvântul „înfiat” se substituie cu cuvântul „adoptat”, cuvintele „înfiatori/înfiator” se substituie cu cuvintele „părinți adoptivi/părinte adoptiv”, iar cuvintele „reprezentanțele diplomatice sau instituțiile consulare” se substituie cu cuvintele „misiunile diplomatice sau oficiile consulare”, la forma gramaticală corespunzătoare.

2. La articolul 1 noțiunea „urmaș”, după cuvintele „pe linie descendentă” se introduc cuvintele „pînă la gradul III (copii, nepoți, strănepoți)”.

3. La articolul 5, cuvintele „organele competente” se substituie cu cuvintele „autoritățile competente”.

4. La articolul 10 alineatul (1), litera e) va avea următorul cuprins:
„e) acordare în cazul naturalizării”.

5. Articolul 11:

la alineatul (1):

litera b) se completează în final cu cuvintele „sau beneficiari de protecție internațională”;

la litera c), după cuvintele „unul dintre care este apatrid” se introduc cuvintele „sau beneficiar de protecție internațională”, iar în final se completează cu cuvintele „și cel puțin unul din părinți deține drept de ședere sau beneficiază de protecție internațională acordate de autoritățile Republicii Moldova”;

se completează cu alineatul (3) cu următorul cuprins:

„(3) Asupra cetățeniei copilului prevăzut la alin.(1) lit.c) din prezentul articol hotărâsc, de comun acord, părinții acestuia. În cazul în care părinții nu cad

de acord, asupra apartenenței copilului la cetățenia Republicii Moldova decide instanța de judecată, ținând cont de interesele acestuia. În cazul copilului care a atins vârsta de 14 ani, se cere consimțământul lui, autentificat de notar.”

6. Articolul 12:

se completează cu alineatul (1¹) cu următorul cuprins:

„(1¹) Persoanele născute pe teritoriul Republicii Moldova, cu vârsta de peste 18 ani, care nu sînt luate în evidență de autoritatea competentă ca cetățeni ai Republicii Moldova și nu dețin dovada cetățeniei, sînt recunoscute ca cetățeni ai Republicii Moldova din data exprimării consimțământului în scris în acest sens. În cazul în care persoana solicită să fie recunoscută cetățean din altă dată decît cea a exprimării consimțământului, autoritatea competentă determină data dobîndirii cetățeniei acesteia în temeiul documentelor care confirmă că ea întrunea sau întrunește condițiile prevăzute de legislația în vigoare sau de cea anterioară în materie de cetățenie, prin care a fost declarată cetățean al Republicii Moldova.”;

la alineatul (2), litera a) va avea următorul cuprins:

„a) persoanele născute în străinătate, dar cel puțin unul dintre părinți, bunei sau străbunei ai acestora s-a născut pe teritoriul Republicii Moldova”;

se completează cu alineatul (3) cu următorul cuprins:

„(3) Persoanele prevăzute la alin.(2) din prezentul articol nu pot fi recunoscute ca cetățeni ai Republicii Moldova în cazul în care:

- a) au săvîrșit crime internaționale, militare sau crime împotriva umanității;
- b) au fost implicate în activitate teroristă;
- c) execută sau au de executat pedeapsa penală privativă de libertate în temeiul sentinței instanței de judecată, au antecedente penale nestinse sau se află sub urmărire penală;
- d) desfășoară activitate care periclitează securitatea statului, ordinea publică și sănătatea populației;
- e) în procesul de recunoaștere, prezintă informații false sau ascunde unele date pertinente, a căror cunoaștere ar duce la respingerea cererii.”

7. La articolul 19, alineatul (2) se completează în final cu următoarea propoziție: „În cazul copilului care nu a dobîndit cetățenia Republicii Moldova împreună cu unul dintre părinți, acesta este în drept să o dobîndească ulterior, pînă la atingerea majoratului, în temeiul în care cetățenia a fost dobîndită de către părinte.”

8. Articolul 20:

în titlu, cuvintele „a acorda cetățenie” se substituie cu cuvintele „redobîndire sau de acordare a cetățeniei”;

alineatul (1):

13. La articolul 29:

cuvintele „reprezentanțele diplomatice și instituțiile consulare” se substituie cu cuvintele „misiunile diplomatice și oficiile consulare”;

la litera a), după cuvintele „domiciliul legal și obișnuit” se introduc cuvintele „sau, după caz, aflate”.

14. La articolul 30, alineatul unic va avea următorul cuprins:

„Serviciul de Informații și Securitate:

a) constată dacă persoana, care solicită recunoașterea sau acordarea cetățeniei Republicii Moldova, nu cade sub incidența prevederilor art. 12 alin.(3) sau, respectiv sub incidența prevederilor art. 20 și întocmește, în condițiile prezentei legi, un aviz argumentat în acest sens, pe care îl prezintă autorității competente solicitante. În situațiile în care avizul se bazează pe raționamente de securitate națională, nu vor fi expuse motivele care au stat la baza emiterii acestuia;

b) prezintă Ministerului Tehnologiei Informației și Comunicațiilor propuneri argumentate privind retragerea cetățeniei Republicii Moldova, precum și avizează propunerile de retragere a acesteia la solicitarea autorităților competente.”

15. Articolele 31 și 32 vor avea următorul cuprins:

„**Articolul 31. Comisia pentru problemele cetățeniei și acordării de azil politic de pe lângă Președintele Republicii Moldova**

Pentru examinarea prealabilă a problemelor cetățeniei Republicii Moldova, pe lângă Președintele Republicii Moldova funcționează Comisia pentru problemele cetățeniei și acordării de azil politic. Componența nominală, modul de organizare și funcționare a Comisiei pentru problemele cetățeniei și acordării de azil politic se stabilește prin Decretul Președintelui Republicii Moldova.

Articolul 32. Cererea privind cetățenia

Cererea privind cetățenia reprezintă un formular-tip și conține date cu caracter personal necesare pentru constituirea și actualizarea Registrului de stat al populației. Modelele formularelor-tip se aprobă de către Ministerul Tehnologiei Informației și Comunicațiilor.”

16. Articolul 33:

la alineatul (1), cuvântul „dobândirea” se substituie cu cuvântul „acordarea”, iar cuvintele „sau prin mandatar, ultimul dispunând de procura autenticată de notar” se exclud;

se completează cu alineatele (1¹) și (3) cu următorul cuprins:

„(1¹) Cererea pentru recunoașterea cetățeniei Republicii Moldova se adresează Ministerului Tehnologiei Informației și Comunicațiilor și se depune, personal, la subdiviziunile competente ale Întreprinderii de Stat „Centrul

după cuvintele „nu se acordă persoanei” se introduc cuvintele „sau nu poate fi redobândită de persoana”;

litera c) va avea următorul cuprins:

„c) în perioada de examinare a cererii, execută sau are de executat pedeapsa penală privativă de libertate în temeiul sentinței instanței de judecată, are antecedente penale nestinse sau se află sub urmărire penală”;

la litera d), cuvintele „sănătatea și moralitatea” se substituie cu cuvintele „și sănătatea”;

se completează cu litera f) cu următorul cuprins:

„f) în procesul de acordare sau de redobândire a cetățeniei, prezintă informații false sau ascunde unele date pertinente”;

alineatul (2) se abrogă.

9. La articolul 23 alineatul (1) litera a), cuvintele „sau prin ascunderea unui fapt pertinent” se substituie cu cuvintele „ , prin ascunderea unui fapt pertinent sau în lipsa temeiului prevăzut de prezenta lege sau de legislația anterioară”.

10. Articolul 24:

la alineatul (2), cuvintele „cetățenii unor alte state pot deveni și cetățeni ai” se substituie cu cuvintele „cetățeniilor altor state li se poate acorda și cetățenia”;

la alineatul (4), cuvintele „cu excepția cazurilor prevăzute la alin.(1) lit.a)-e) și alin.(2)” se exclud.

11. Articolul 27 va avea următorul cuprins:

„Articolul 27. Atribuțiile Președintelui Republicii Moldova

1) Președintele Republicii Moldova soluționează problemele cetățeniei conform Constituției și prezentei legi prin emiterea decretelor în cazul redobândirii, acordării prin naturalizare sau în interesele Republicii Moldova și în cazurile excepționale, renunțării și retragerii cetățeniei Republicii Moldova, iar în cazul refuzului de acordare a cetățeniei, dă un răspuns argumentat.”

12. La articolul 28:

în denumire și pe tot textul articolului, cuvintele „organelor lui” se substituie cu cuvintele „subdiviziunilor competente ale Întreprinderii de Stat „Centrul Resurselor Informaționale de Stat „Registru”, la forma gramaticală corespunzătoare;

litera b) va avea următorul cuprins:

„b) examinează cererile pentru dobândirea cetățeniei prin recunoaștere, conform prevederilor art.12 alin.(2). Cererile persoanelor care nu întrunesc integral condițiile alineatului respectiv sau cad sub incidența prevederilor alin.(3) din același articol se resping”.

Resurselor Informaționale de Stat „Registru”, în a căror rază de competență teritorială solicitantul se află, iar în cazul persoanei aflate în străinătate, la misiunea diplomatică sau la oficiul consular al Republicii Moldova sau la Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene al Republicii Moldova.”;

„(3) În cazul copilului, cererea pentru acordarea, redobândirea, recunoașterea sau renunțarea la cetățenia Republicii Moldova se depune de către reprezentantul legal al acestuia cu consimțământul în scris al ambilor părinți. Consimțământul părinților se depune în fața persoanei responsabile din cadrul autorității competente de recepționarea cererii sau se autentifică de notar, iar în străinătate – de misiunile diplomatice sau oficiile consulare ale Republicii Moldova. La depunerea cererii scrise în numele copilului care a atins vârsta de 14 ani, se cere consimțământul lui, autentificat de notar, iar în străinătate – de misiunile diplomatice sau oficiile consulare ale Republicii Moldova.”

17. Articolul 35:

la alineatul (1), cuvintele „care are domiciliu legal și obișnuit” se exclud;
la alineatul (2), cuvintele „care domiciliază legal și obișnuit” se exclud, iar în final se completează cu cuvintele „, precum și cheltuielile aferente suportate de către instituțiile serviciului diplomatic”.

18. La articolul 36 alineatul (1):

după cuvintele „Republicii Moldova” se completează introduc „, în funcție de teme,”;

se completează cu literele a¹)-a⁴) cu următorul cuprins:

„a¹) actul de identitate;

a²) documentele de stare civilă;

a³) documentele ce confirmă domiciliul legal și obișnuit;

a⁴) certificatul de cazier judiciar”;

litera d) se completează în final cu cuvintele „sau a taxei consulare”;

litera f) se abrogă.

19. Articolul 37:

la alineatul (1) litera e), cuvintele „de stat” se substituie cu cuvintele „consulare, precum și cheltuielile aferente suportate de către instituțiile serviciului diplomatic”;

la alineatul (4), după cuvântul „autentificată” se introduc cuvintele „de misiunile diplomatice sau oficiile consulare ale Republicii Moldova sau”.

20. La articolul 38:

alineatul (1) va avea următorul cuprins:

„(1) Termenul de examinare a cererilor pentru acordarea, redobândirea, renunțarea și pentru propunerile privind retragerea cetățeniei Republicii Moldova nu poate depăși un an, iar a cererilor pentru recunoașterea cetățeniei nu poate

depăși 6 luni. În cazul cererilor pentru acordarea cetățeniei prin naturalizare, termenul de examinare poate fi prelungit cu cel mult 6 luni.”;

se completează cu alineatul (1¹) cu următorul cuprins:

„(1¹) Termenul începe să curgă din ziua în care au fost depuse toate documentele necesare pentru acordarea, recunoașterea, redobândirea sau renunțarea la cetățenia Republicii Moldova.”

21. La articolul 39 alineatul (1), cuvintele „prin naturalizare sau redobândire” se substituie cu cuvintele „sau o redobîndește”.

22. La articolul 41, cuvintele „Curtea Supremă de Justiție” se substituie cu cuvintele „instanța de judecată”.

Art.II. – Dispozițiile articolului 11 alineatul (1) litera c) se aplică persoanelor născute după data intrării în vigoare a prezentei legi.

Art. III. – Cererile pentru dobîndirea cetățeniei Republicii Moldova depuse pînă la intrarea în vigoare a prezentei legi se examinează conform normelor în vigoare la data depunerii.

Art. IV. – Guvernul, în termen de 3 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, va aduce actele sale normative în concordanță cu prezenta lege.

Art.V. – Prezenta lege intră în vigoare la 3 luni de la data publicării.

Președintele Parlamentului

NOTĂ INFORMATIVĂ
la proiectul de lege pentru modificarea și completarea Legii
cetățeniei Republicii Moldova nr. 1024-XIV din 2 iunie 2000

Proiectul legii pentru modificarea și completarea Legii cetățeniei Republicii Moldova nr. 1024-XIV din 2 iunie 2000 a fost elaborat de către Ministerul Tehnologiei Informației și Comunicațiilor în vederea ajustării Legii cetățeniei Republicii Moldova nr. 1024-XIV din 2 iunie 2000 la rigorile Hotărîrii Curții Constituționale a Republicii Moldova (în continuare – Curtea) din 6 octombrie 2015 pentru controlul constituționalității articolului 28, lit. b) din Legea cetățeniei Republicii Moldova nr. 1024-XIV din 2 iunie 2000 (Sesizarea nr. 10a/2015), publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova la data de 5 februarie 2016.

Prin această Hotărîre, Curtea a recunoscut constituționalitatea articolului 28, litera b) din Legea vizată, menționînd că Ministerul Tehnologiei Informației și Comunicațiilor, la examinarea cererilor pentru recunoașterea cetățeniei, potrivit prevederilor articolului 12, doar constată un fapt în baza documentelor justificative, neavînd discreția de a acorda sau nu cetățenia Republicii Moldova.

În același timp, Curtea a constatat că mai multe reglementări din Legea cetățeniei Republicii Moldova conțin neclarități și inadvertențe.

În contextul Hotărîrii Curții se propune redefinirea unor noțiuni, pentru a exclude orice confuz cu privire la exercitarea atribuțiilor Președintelui Republicii Moldova și ale Ministerului Tehnologiei Informației și Comunicațiilor în domeniul cetățeniei. Astfel acordarea cetățeniei prin naturalizare, redobîndire, în interesele Republicii Moldova și în cazuri excepționale este atribuția exclusivă a Președintelui Republicii Moldova, iar dobîndirea prin naștere, adopție și prin recunoaștere este o modalitate automată de dobîndire a cetățeniei și este necesar ca autoritatea respectivă doar să constate acest fapt.

Un alt aspect important îl constituie efectul produs de liberalizarea regimului de vize pentru cetățenii Republicii Moldova în statele spațiului comunitar, precum și de evenimentele atestate în Ucraina, care au contribuit la sporirea semnificativă a atractivității cetățeniei Republicii Moldova.

Prin urmare, se atestă sporirea esențială a numărului solicitanților de cetățenie, respectiv și a tentativelor de obținere a acesteia prin fraudă, prezentînd documente false sau falsificate.

În acest sens, cu scopul edificării și consolidării sistemului de securitate națională al Republicii Moldova în contextul opțiunii de integrare europeană, prin eliminarea vulnerabilităților interne din domeniul cetățeniei, care pot amenința acest sistem se propun și alte amendamente la lege.

Potrivit prevederilor articolului 33, alineatul (1) din Legea cetățeniei Republicii Moldova, cererea pentru dobândirea sau redobândirea cetățeniei Republicii Moldova se adresează Președintelui Republicii Moldova și se depune, personal sau prin mandatar, ultimul dispunând de procură autenticată de notar, la organul teritorial al Ministerului Tehnologiei Informației și Comunicațiilor în a cărui rază solicitantul își are domiciliu, iar în cazul persoanei cu domiciliu legal și obișnuit în străinătate, la misiunea diplomatică sau la oficiul consular al Republicii Moldova sau la Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene al Republicii Moldova.

Pe motiv că autenticitatea procurilor eliberate de autoritățile altor state nu poate fi verificată, această clauză sporește vulnerabilitatea sistemului de securitate națională, în special la segmentul de acordare a cetățeniei Republicii Moldova prin diminuarea eficienței procesului de verificare a documentelor prezentate de către solicitanți.

Astfel, practica denotă identificarea cazurilor de depunere a cererii pentru dobândirea cetățeniei Republicii Moldova prin mandatar în temeiul procurilor false.

Valorificarea obiectivului trasat presupune eliminarea posibilității de dobândire a cetățeniei Republicii Moldova în bază de mandat prin operarea amendamentelor de rigoare la Legea cetățeniei Republicii Moldova, expuse în proiect.

Urmărind același scop, în proiect se propune ca persoanele care au săvârșit acțiuni prevăzute la articolul 20 din Lege să nu fie recunoscute cetățeni ai Republicii Moldova, chiar dacă întrunesc condițiile prevăzute de articolul 12, alineatul (2).

În practică se atestă cazuri când persoana care solicită cetățenia Republicii Moldova nu are posibilitatea prezentării consimțământului celuilalt părinte pentru dobândirea cetățeniei Republicii Moldova de către copilul acestora și ca urmare o dobândește de una singură. În aceste situații, la obținerea consimțământului respectiv, copilul nu are temei legal pentru a dobândi cetățenia. În vederea completării vidului legislativ se propune completarea alineatului (2) din articolul 19 cu norma care prevede că dobândirea cetățeniei Republicii Moldova de către unul din părinți, constituie temei pentru dobândirea ulterioară a cetățeniei Republicii Moldova de către copiii acestuia pînă la atingerea majoratului, în mod individual și în condițiile prevăzute de lege.

Complementar, în temeiul articolului 4 alineatul (2) din Legea nr. 780-XV din 27 decembrie 2002 privind actele legislative, care prevede că actul legislativ trebuie să corespundă dispozițiilor constituționale și să fie în concordanță cu cadrul juridic existent, cu sistemul de codificare și unificare a legislației, se propune:

a) aducerea în concordanță a denumirii misiunilor diplomatice și oficiilor consulare cu prevederile Legii nr. 761-XV din 27 decembrie 2001 cu privire la serviciul diplomatic în care se operează cu această denumire;

b) ajustarea la condițiile de naturalizare stabilite prin articolul 17 din Legea cetățeniei prin excluderea literei f) din alineatul (1) al articolului 36, care prevede prezentarea la lista de documente necesare pentru dobândirea și redobândirea cetățeniei a adeverinței privind neapartenența la cetățenia anterioară sau a adeverinței despre aprobarea renunțării la această cetățenie;

c) aducerea normelor din articolul 36 și 37 în concordanță cu prevederile articolului 35 care stabilesc că taxa de stat se achită de către persoanele cu domiciliul în Republica Moldova, iar taxa consulară de către cele domiciliate în străinătate.

De asemenea pentru sistematizarea normelor legale proiectul prevede expunerea în redacție nouă a articolului 32, care conține cererea privind cetățenia, iar normele ce se referă la modalitatea de depunere a cererii au fost transferate la articolul 33.

Prin urmare, proiectul prevede operarea amendamentelor la articolele 1, 10, 20, 23, 24, 27, 29¹, 30, 32, 33, 36, 37, 38, 39 și 42.

Cu referire la practica internațională, recunoașterea cetățeniei este caracteristică statelor din spațiul postsovietic (Lituania, Letonia, Federația Rusă, Belarusi etc.), iar atribuțiile respective sunt delegate autorităților responsabile de eliberarea actelor de identitate.

Pentru realizarea proiectului nu sunt necesare cheltuieli suplimentare din bugetul de stat sau din contul altor instituții.

Aprobarea proiectului în cauză va elimina neclaritățile și inadvertențele constatate de Curtea Constituțională în Legea cetățeniei și va constitui o oportunitate pentru consolidarea securității Republicii Moldova în vecinătatea estică a Uniunii Europene în vederea fortificării propriei stări de securitate.

**Ministrul tehnologiei
informației și comunicațiilor**

Șbotnari

Vasile BOTNARI